

SENIDEON GOGOETAK

Gogora ditzagun Euskal Presoak Euskal Herrira ekartzeko dinamikan sartu ginen ezkeroztik -bi urte pasatxo- gaur egungo egoerara iristeko eman diren pausoa.

1.- Borrokaldi honen protagonistekin hasiko ginateke, hau da, presoekin, beraiek izan baitziren aldarrikapen honi hasiera eman ziotenak, etengabeko gose grebak eginez, ziegetatik atera gabe denbora luzez egonez (txapeoak), eta beste hainbat protestaldi eginez. Eskaera hau zen:

- a) Euskal presoak Euskal Herrian egotea.
- b) Zigorren 3/4ak bete dituztenentzako baldintzapeko askatasuna.
- c) Gaixotasun larria duten presoak aske uztea.

Protestaldi hauek ondorioak ekarri dizkiete euskal preso politikoei eta batzuk egun, orduko parteen aplikazioaz zigor gogorra jasaten ari dira, hala nola, isolamendu luzeak, telefono deiak egiteko debekua, patioko denboraren kentzea edo murriztea, bisitak galaraztea edo hauen ordutegiak aldatzea. Herriko Jabi Garmendia, Kroket-i egin zioten bezala, larunbata goizetik igande arratsaldera pasa.

2- Baina gizartea berehala ohartu zen berak izan behar zuela aldarrikapen hauen alde borrokatu behar zuena eta hamaika ekimen burutu dira honen alde; herri ekimen ugari, presoan aldeko plataformak, eta adibide nagusia izan den Artzai Oneko txandakako gose greba, bertatik gizarte arlo guzietako jendea pasa delarik.

Gizarte erakunde ezberdinek bat egin dute eskaera honekin, sindikatuek, kultur elkar- teek, guraso elkar- teek, eskolek eta ikastolek, eta abar.

Azken adibidea lbaetako plataforma dugu, gose greba baten ondoren sortutakoa eta eskaera hauen alde buru-belarri lanean diharduena.

3- Instituzio mailan ere 100 udal baino gehiago azaldu ziren eskakizun hauen alde udal batzarretan onartu eta gero. Hauen artean Lezoko Udala dugu erreferentziarik hurbi- lena, eta udalekin bat eginez, Lezoko herriak ere erakutsi zuen iazko maiatzean, bat egiten zuela plenoan onartutakoekin.

Gasteizko legebiltzarrean herri ordezkariaren gehiengoak onartu zuen euskal presoak Euskal Herrian egon behar zutela. Eta orain salaketak Estrasburg-erako bidea hartu du PNV, HB, EA eta IUk Giza Eskubideen Batzordean baietza eman ondoren.

4- Bi urte hauetan lorpen batzuk ere egin dira, eta ezin ditugu ahaztu, gaixotasun larria zuten presoek askatasuna herriaren presioarengatik izan dela, presiorik ez balitz izan, ziur gaude oraindik preso egongo zirela Jon Iturriaga, Inaxio Mendiburu, Fran Franco, Pilar Ferreira, Axun Sierra, Xabier Alkain, Kitti Arrizabalaga eta abarrak. Hemen dugu adibide garbia gizartearen presioak Gobernuarengan zenbat eragin dezakeen ikusteko.

LEZOARROK ERE ETENGABE SALATZEN DUGU PRESOEN EGOERA

5- Hau dena egin arren, ordea, Espainiako eta Frantziako gobernuen itxikeriaren aurrean aurkitzen gara. Ez diote euskal gizartearen gehiengoaren eskaerari kasurik egiten eta presoari frena jartzeko preso batzuk kartzelaz aldatzen dituzte prentsan hurbilketa selektibo gisa aurkeztuz. Baina azken finean traslado arruntak izan ziren, euskal preso politikoek egunero jasan behar izaten dituztenetakoak, oraingoan talde bat izan dela eta bizpahiru Euskal Herrira ekarri dituztela, alde bakarra izanik. Trasladatutako bat Emiliano Viana "Tabikes" herritarra da eta hau dugu Mayor Orejak hurbilketa deitutakoaren adibide garbia, alegia, Ceutako espetxetik, Cadizeko Puerto de Santa Maríako espetxera eramatea. Zer nolako hurbilketa! 1.200km eta itsasontzia egitetik, 1.120km egitera.

Gainera espetxeetako egoera gogortzen joan da; eskubideen urratzeak, erasoak, bizi baldintza exkakak eta senideen kontrako erasoak ere gehitu egin dira azkenaldian.

6- Hala ere gure ustez, orain gauden momentua ezinhobea da honi guziari irtenbide ona emateko. Zergatik diogun hau? Bada, duela gutxi ETAk kartzeletako frentean suten aldarrikatu zuelako eta gobemuak itxikeria honekin jarraitzeko aitzakiarik ez duelako. Dena den, hau gerta dadin gizartearen inplikazioa behar da. Denon eskuetan dago egoera honek irtenbide on bat izan dezan baina horretarako ozenki eta batera presionatu behar dugu gobernuak behingoz presoen eskubideak errespetatu ditzan. Azken finean, legea bete dezala, besterik ez. Horrela gertatzen ez bada sufrimenduak segituko du, edo areagotu liteke, eta orduan damutzeak ez du balioko.

Hamaka agerraldi, Milaka lagun, borroka honek denon beharra du.

Senideak gure aldetik nekatuta sentitzen ditugu gure buruak, inon diren ate guziak jo ditugu honez gero eta gure eskuetan zegoen guzia egin eta gero inpotentzia handia sentitzen dugu. Beraz, dei egin nahi diogu gizarteari, guk Lezokoari bereziki, gai honetan, sufrimendu honen aurrean, protagonismo handiagoa har dezan legez kanpoko espetxe politika hau aldatzeko.

Bukatzeko, txalotu nahi genuke; batetik, herriko gazteak egiten ari diren lana, baraualdi bat egiteko asmoa ere badutelarik, eta bestetik, gai honetan elkarteek hasi duten elkarlana.

Bidea hau delakoan, gainerako herritarrei ere bide bera eredu har dezatela eskatzea besterik ez zaigu geratzen.

LEGEZKOA DELAKO, ETA EZ PRIBILEGIOA,
EUSKAL PRESOAK EUSKAL HERRIRAI

LEZOKO SENIDEAK